

Svartådalsnytt

nr 2
dec 2012

Ett nyhetsbrev från Svartådalens Bygdeutveckling - www.svartadalen.nu - Fläckebo och Västerfärnebo socknar

Västmanland

Bredband i världsklass även på landsbygden i Sala kommun

Att ha bredband via fiberoptik är den teknik som idag är stabilast och kan ge högst kapacitet för att skicka och ta emot digitala tjänster som TV, data och telefoni. Fiberutbyggnaden är redan klar i de flesta städer och större samhällen men inte på landsbygden.

Att få tillgång till snabb digital infrastruktur på landsbygden har blivit en viktig fråga för många och för att få tillgång till fibernät på landsbygden har många börjat organisera sig i grupperingar med ansvar för att ett lokalt nät byggs.

Om detta handlar de informationsträffar som Länsbyggerådet samordnar under temat ”Bredband i världsklass även på landsbygden”. På en plats i varje av länets totalt 10 kommuner informeras det om hur man i samverkan kan lösa bredbandsfrågan i den egna hembygden.

Den 13 november hade turen kommit till Sala kommun och närmare 70 personer samlades i Fläckebo Församlingshem. Deltagarna som kommit fick av kvällens inspiratör, Mats Erixon från Folkets Hubb, en bra bild av varför vi idag behöver ett snabbt och stabilt bredband och vad bybor själva gör för att lösa bredbandsfrågan.

Länsstyrelsens representanter visade på den kartläggning som gjorts i länet gällande tillgången på bredband samt informerade om möjligheterna att söka stöd för bredbandsutbyggnad i det s k Landsbygdsprogrammet.

Rådgivare från Coompanion fanns på plats och visade på den hjälp som finns att tillgå vid själva bildandet av föreningen som vill söka projekt och i en framtid själva vill äga sitt nät.

Vrenninge byalag bjöd oss på en snabb och proffsig genomgång av det inledande arbete som föreningen genomfört i bygden i bredbandsfrågan. Klocka nio på kvällen avslutades mötet officiellt men diskussioner fortsatte ytterligare en lång stund.

Bredband på landsbygden är helt klart en fråga som engagerar många människor och Länsbyggerådet i Västmanland fick ytterligare bevis för att den informationssatsning som görs ligger helt rätt i tiden.

Monica Lindkvist - projektledare

Telefon 070 - 238 59 90

Läs mer på www.folketshubb.com

Senaste nytt från Skolakuten

Arbetet fortskrider för att hitta en lösning till att erbjuda skola i Västerfärnebo, från förskola till årskurs 9.

Salbohedsskolan har visat intresse för att jobba vidare på att utreda förutsättningarna för ett samarbete i friskoleform med Västerfärnebo. En grupp arbetar nu med att se hur detta kan utvecklas. Det är viktigt att slå fast att detta utredningsarbete är i sin linda, och att inga resultat är färdiga.

Ett första steg är att se hur många som är intresserade av att sätta sina barn i en friskola om den startas här. Därför kommer en enkät att skickas ut till alla som har barn i årskurs 4 och 5.

Det är oerhört viktigt att vi får in så många svar som möjligt för att vi ska kunna gå vidare i utvecklingen och ha en bred grund att stå på.

Håll utkik efter enkäten! När den skickas ut kommer information även att finnas på www.svartadalen.nu.

Rapport från Västerfärnebo Handelsbod

Under hösten 2012 genomförde Handelsbodens styrelse en kampanj för att, genom ändring av stadgarna, göra det möjligt för en medlem att ha mer än en medlemsinsats à 1000 kronor.

Anledningen till detta var att vi behövde kapital till att täcka gamla skulder samt köpa nya varor.

Det som gjorde detta intressant, var att Länsstyrelsen lovade ge oss ett bidrag lika stort som medlemmarnas nya insatser (det var nödvändigt att visa att vi tror på vår förenings verksamhet).

Vi hade vid oktobers utgång fått ökade medlemsinsatser från 61 av våra 115 gamla medlemmar samt haft glädjen att välkomna 10 nya medlemmar vilka alla betalat den utökade insatsen om 3000 kronor.

Länsstyrelsen har gett oss 180 000 i extra bidrag och vi har löfte om resterande 20 000 när ytterligare minst 10 medlemmar betalat den nya insatsen; det är alltså inte försent att göra det.

Som alla har märkt så har vi haft möjlighet att fylla hyllorna med hjälp av de nya pengarna. Vi vill påminna om att det nu inte räcker med att vi har fått ett ökat kapital, allt bygger på att vi är så köptrogna vår förening som det är möjligt att vara.

Nu inför årets slut vill vi tacka alla våra kunder som handlar hos oss och som visat föreningen förtroende genom ökad insats, vår julklapp till er är att alla medlemmar får 10 kronor/kilo rabatt på julsinkan, förbeställ gärna.

En riktigt God Jul och ett Gott Nytt År önskas Er alla från oss på Handelsboden genom Gert Karlsson

Styrelsen
har ordet

Snart är det jul igen ...

...snön har dansat ner utanför fönstren och julförberedelserna börjar ta fart. Den första glöggen och pepparkorna inmundigas, härligt!

Det skulle kännas så skönt att kunna slå sig till ro och bara njuta av den tid som stundar. Det känns dock som om nya orosmoln bildas vid horisonten och det är dags för nya kämpatag.

Nyss flyttades vårt högstadium till Sala och nu är det oroligt kring vad som ska hända med läkarstationen här i Västerfärnebo. Vi får väldigt lite information, och är fundersamma kring vad som sker i det tysta. Men vi hoppas att ingen tror att vi tänker tuga still.

Kan Dorothea så kan vi! Där har man ockuperat sin sjukstuga i månader. Tänk så mycket det betyder för bygden att läkarstationen finns kvar. Här känner man sina patienter och patienterna vet vem som svarar och tar emot.

Om vi inte agerar kan det snart vara ett minne blott. Håll utkik efter anslag på anslagstavlor och www.svartadalen.nu eller gå in på Bygdecentret och fråga efter information om vad som händer. Arbete pågår med att få fram information.

Den neddragning som sker på landsbygden gör det än viktigare att vi sluter oss samman och arbetar för att få del av den utveckling som tillgänglighet till bredband innebär, nu och i framtiden. Allt tyder på att det kommer att vara en viktig livsnerv, en viktig faktor för att kunna driva företag och attrahera till fortsatt inflyttning i bygden. Det gläder oss att regeringen avsatt nya pengar för detta och att vår länsstyrelse har lyssnat på våra synpunkter om hur stöden fördelas. Mobilisera er i byalag och vägsamfundigheter och hjälp till att driva bredbandsfrågan, vi stöttar så långt vi kan.

Det arbete vi gemensamt utför här i bygden ger respons vida omkring. En dag fick jag ett ovanligt telefonsamtal som resulterade i en hemvändande utrikeskorrespondent från Bryssel. Han undrade vad vi tyckte om pengar till landsbygdsutveckling i EU:s långtidsbudget. Som ni säkert förstär lät jag honom veta att om vi nu måste göra allt jobb själva så är det minsta vi kan begära att det ställs resurser till vårt förfogande.

Njut av den tid som väntar och ladda batterierna för snart stundar nya utmaningar för vår bygd!

Vi önskar er alla en riktigt God Jul och Gott Nytt År

*Anitha Barrsäter, ordförande
Svartådalens Bygdeutveckling ekonomisk
förening*

10-årsfirande med Svartådalens Bygdeutveckling

Den 1 september 2012 firade föreningen tioårsjubileum. Då var det fest i Kilbolokalen, Västerbykil.

En tillbakablick på alla 10 års aktiviteter i Svartådalens kunde skådas, men också en blick in i framtiden.

Det bjöds på buffé med lokala inslag som lät oss smaka på säsongens produkter. Maten kom från Kerstins Delikatesser i Möklinta. Lokalproducerad underhållning gavs av det nybildade "Svartådalens Bluesband" som bestod av Dan Viktor Andersson, Marcus Cederlöf, Gustav Enarsson samt kvällens gästartist Hans Harrysson.

Svartådalens Bygdecenter – välkommen in!

Svartådalens Bygdecenter i Västerfärnebo, bredvid Handelsboden, har en liten butik där vi säljer lokalt hantverk, böcker, vykort, kartor över vandringsleder m m.

Vi hjälper gärna till med bokningar av boende, information etc. Aktuella öppettider hittar du på vår hemsida www.svartadalen.nu.

Telefon 0224 - 74 00 11
e-post info@svartadalen.nu

Utveckling av turistnäringen i Svartådalens

Svartådalens Bygdeutveckling har under några år drivit projektet KLUNK (Kluster för Turism i Natur- och Kulturmiljöer). Under den tid projektet pågått har vi etablerat nya kontakter med bl a Skultuna kommunalstyrelse, företagarna i Skultuna och turismverksamheten i Norberg.

I förlängningen har projektet bidragit till att EU-medel för ytterligare ett samverkansprojekt beviljats av Leader Norra Mälarstranden och Leader Bergslagen.

Det nya projektet har fått arbetsnamnet UPPIS (Upplevelser i Samverkan), och meningen är att det ska stärka aktörer inom besöks- och turistnäringen utefter Svartån och samarbete ska även ske med besöksnäringens företag utefter Strömsholms kanal.

Inom projektet UPPIS skapar vi plattformen "Svartådalens i Västmanland - upplevelser i samverkan". Plattformen ska vara

grunden för en utveckling av affärsmässiga förutsättningar för företagande inom besöksnäringen utefter Svartåns hela sträckning från Norberg till Mälaren.

Svartådalens Bygdeutveckling är utförare, på uppdrag av de båda Leaderområdena.

Parallellt med UPPIS fortgår även projektet KLUNK, där Leader Nedre Dalälven även fortsättningsvis möjliggör för vår förening att vara en aktiv medspelare i arbetet. Projektledare för båda projekten är Titti Norling, som tillsammans med många andra kommer att arbeta för en fortsatt utveckling utefter de båda vattendragen.

Målgrupper i de båda projekten är såväl större som mindre aktörer inom besöksnäringen utefter Svartån och Strömsholms kanal. Projekten ska utveckla samarbete och samverkan över kommungränserna mellan

företag utefter vattendragen. Ett av målen är att så många som möjligt ska vara förberedda på att kunna kvalitetssäkras genom "Hållbar besöksnäring" (ett pilotprojekt som drivs av Västmanlands Kommuner och Landsting, VKL).

År 2015 ska Hållbar Besöksnäring genomföras i hela Sverige. Deltagare från vårt område är bland andra Edens Garden Bed & Breakfast och Fallängetorp.

Är du företagare inom besöksnäringen? Vill du vara med i projektet? Du är så välkommen!

Kontakta oss på telefon 0224 - 74 00 11
eller via mail på info@svartadalen.nu.

Vett & Watt

Vett & Watt kallas de studiecirklar som nu sprider sig som en löpeld över Västmanland.

Det är Förbundet Agenda 21 i Västmanland som vill sprida kunskapen om vår energianvändning, hur vi kan reducera utsläppen samt spara i vår egen plånbok genom att minska vår energiförbrukning.

Vägen till ett hållbart samhälle måste starta i den egna vardagen, i det egna lokalsamhället, samt bygga på vilja, glädje, helhetssyn och på så sätt ge möjligheter till utveckling mot en hållbar tillväxt.

SUNE-projektet inom Svartådalens Bygdeutveckling har varit startskottet och nu fortsätter vi att sprida kunskapen.

Vett & Watt är för alla som vill lära sig mer om energi och hur man kan minska sin energianvändning. Cirkelarna kan äga rum i det egna hemmet, i hembygdsgården eller i något av studieförbundens lokaler, alla alternativ är tillåtna. Meningen är att ett lagom antal personer får vägledning och har diskussioner om energi, och om det finns något speciellt område som är intressant kan man fokusera mer på just detta.

Studiematerial finns som grund men vi lär också av varandra. De avsnitt som studiematerialet utgår från är: min egen energianvändning, på arbetsplatsen och min framtid. Vi kan diskutera allt från transporter till matproduktion och konsumtion.

Låter detta intressant? Kontakta i så fall någon av oss som arbetar med detta:

Eric Söderberg 070 - 457 68 22

Lisa Hallin 070 - 298 51 59

Pigg 100 åring

Fläckebo hembygdsgeningsförening fyller 100 år! Vid möte i Fläckebo församlingssgård den 28 november 2012 antogs en plan för att fira jubileumsåret 1913-2013.

Olika grupper utsågs som har ansvar för firandet. Följande aktiviteter planeras under 2013: Framtagande av en fotobok, sägner och legender från trakten samlas, ett bygdespel författas. En jubileumsfest planeras till april och en sommarfest senare, där tankarna går kring tidstrogen mat och kläder.

Vidare planeras en roddtävling, utflykt till Braeholmen och utflykter till de ställen där gammalgårdens olika hus en gång har stått.

Gammalt och nytt, ska sammanställas för visning. Är du intresserad av att hjälpa till med olika projekt under jubileumsåret 2013? Hör av dig till Fläckebo Hembygdsgeningsförening, info@flackebo.org eller Kerstin Wistrand 0224 - 74 20 87

Två Leaderprojekt har avslutats men aktiviteterna fortsätter

Två av de projekt som Svartådalens Bygdeutveckling drivit de senaste åren är på väg att fasas ut och avslutas till årsskiftet. Det gäller Svartådalens Utsläppsneutrala Energi (SUNE) och Bo i Svartådalen (BiS). Dessa två projekt har hört till Leaderområdet Nedre Dalälven, som huserar i vackra Gysinge.

Det kommer även fortsättningsvis finnas möjlighet att genomföra fallstudier av verksamheter och delta i studiecirklar om energifrågor i SUNE:s anda.

Ett exempel är studiecirkeln om gengasteknik där deltagarna byggt ett minikraftvärmeverk i Sättrabrunn, i Lars Nyströms verkstad. Här träffas deltagarna onsdagar för att ständigt förbättra kraftvärmeverket. De har kommit så pass långt att projektet kan komma att kommersialiseras.

Gruppen söker nu medel för att ta fram ett erbjudande med en anläggning som både genererar el och värme för husbehov. Överskottsel ska kunna säljas ut på elmarknaden. Kontakta Svartådalens Bygdecentrum om du är intresserad av en anläggning eller önskar delta i projektet.

Ett annat exempel är solcirkeln där deltagarna byggt en solfångare hemma hos Anders Sandin med Sven-Olof Sundell som lärare.

Förbundet Agenda 21 i Västmanland har startat ett länsövergripande energi- och klimatprojekt. Det finns möjlighet att driva

studiecirklar om förnybar energi med hjälp av förbundet där nu Eric Söderberg arbetar. Huvudfokus ligger på Vett & Watt, men förbundet planerar även studiebesök till olika anläggningar samt att starta cirklar efter önskemål. Energi- och klimatprojektet bedrivs i samarbete med Studieförbundet Vuxenskolan, Studieförbundet och ABF.

Läs gärna mer på www.fa21.se

Inom projektet BiS har Kom till Gården, efter två års genomförande, etablerats som ett årligen återkommande och välbesökt evenemang.

Ca 1100 besök registrerades vid årets evenemang den 4 augusti 2012.

Sala kommun beviljade ett mycket uppskattat evenemangsbidrag.

Kom till Gården kommer, i samarbete med LRF:s lokalavdelning, att anordnas för tredje gången den **3 augusti 2013**. Då öppnas flera gårdar i vårt område upp för besökare under en dag.

Om du köpte och lämnade in ett parkeringspass under Kom till Gården 2012 – titta in på vår hemsida www.svartadalen.nu för att se om du vunnit ett fint pris. Kontakta oss gärna i så fall.

Telefon 0224 – 74 00 11

Föreningen Västmannaguide har bildats

En stor del i Svartådalens Bygdeutvecklingsarbete har varit att göra området tillgängligt för besökande på olika sätt. Bland annat har guidekurser hållits och ett intensivt arbete har gjorts med att utveckla intressanta och trevliga guidade turer.

Till följd av detta har ett behov av en guideförening uppkommit. Därför har under hösten **Västmannaguide** startats, en guideförening för Västmanland. Ytterligare en förening säger kanske några, vad ska det vara bra för?

Syftet är att skapa ett forum för guider som är verksamma i Västmanland där vi kan mötas, utbyta erfarenheter, höja vår kompetens och samverka i olika konstellationer. Vi vill också skapa en webbplats där våra guider kan presenteras liksom de besöksmål de guidar på. Webbplatsen ska fungera som ett fönster där besökare ska hitta intressanta be-

söksmål men också där vi som guider kan hitta kollegor att utveckla samarbeten med i vårt område.

En första satsning blir att ordna en kurs i samarbete med amatörteatergruppen Cameleonerna i framställning och dramatisering.

Det finns många duktiga personer i Västmanland som verkligen är kunniga inom sitt område, men för att en besökare ska få en minnesvärd upplevelse behövs ofta mer än ord.

Låter detta intressant för dig? Du kanske är guide och vill komma i kontakt med andra guider, eller kanske funderar på att bli guide?

Välkommen att kontakta:

Camilla Örnberg, ordförande

070 - 231 19 78

camilla@svartadalen.nu

Guidad busstur

Är du nyfiken på Svartådalens historia? Du kanske bor i trakten eller bara är på besök. Området hyser spännande mångtusenårig historia, här har människor levt och verkat sedan långt före vikingatiden.

Vid några tillfällen under året erbjuds Svartåturen - en guidad busstur där duktiga guider berättar om små och stora händelser.

Svartåturen genomförs under olika teman, där områdets kultur, natur och historia lyfts fram. Bl a har en del av de avgörande slagen för Sverige utkämpats i området.

På våren kommer vi hålla turer som behandlar vår bruks- och industrihistoria. Vid advent hålls en tur med jultema då vi besöker julmarknader, kyrkor och får uppleva Lucia.

Fler teman är under utveckling. Målsättningen är att låta besökaren både få uppleva historiens vingslag och njuta av de charmiga och trevliga caféer och matställen som finns i området.

*Är du intresserad kan du kontakta Svartådalens Bygdecenter
info@svartadalen.nu
eller Camilla Örnberg
telefon 070 - 231 19 78
camilla@svartadalen.nu*

Det tidigare projektet om lokal mat (LoMiS), som drevs av Svartådalens Bygdeutveckling, blev upprinnelsen till **Bondens egen Marknad i Sala.**

Genom projektet utbildade vi grön-saksodlare under två terminer med Elisabeth Ögren, konsulent på Länsstyrelsen, som vår mentor och lärare.

2012 var det tredje året som Bondens Marknad stod på Sala torg, trots alla motgångar med odlingarna. Det mesta regnade bort och potatisen ruttnade. Vädrets makter gjorde sig påmind och vi hade funderingar på att "ställa in". Men, tack och lov gjorde vi inte det. Det kom mycket kunder och de hade all förståelse för att vår produktion var lite begränsad och de lyckönskade en bättre skörd till kommande sommar. Det gör vi också!

Vindkraftprojektet Norrberget

Svartådalensnytt har intervjuat VKS Vindkraft Sverige AB om nuläget för vindkraftprojekt Norrberget.

Fredrik Sander på VKS berättar att de är färdiga med natur, kultur- och fladdermusinventering. Det som återstår är en kompletterande fågelinventering och den pågår fram till sommaren 2013.

I övrigt bedömer VKS att de är klara med alla undersökningar och förberedelser för att kunna slutföra miljökonsekvensbeskrivningen och därefter fatta beslut om att lämna in tillståndsansökan, vilket bedöms ske till sommaren år 2013.

Under samrådet som hållits har det inkommit frågor, synpunkter och information från myndigheter, föreningar, allmänhet och från personer boende kring den planerade anläggningen. Synpunkterna och informationen har beaktats och i flera fall lett till särskilda utredningar för att ta reda på hur det påverkar möjligheten att uppföra anläggningen.

VKS Vindkraft uppger att de så långt det varit möjligt svarat på frågor, men att det i många fall inte är möjligt att besvara frå-

gorna förrän efter utredning och därefter dragna slutsatser. Alla, för tillståndsprocessen relevanta frågor finner sitt svar i miljökonsekvensbeskrivningen.

En del av miljökonsekvensbeskrivningen är samrådsredogörelsen där samtliga inkomna samrådspunkter kommer att redovisas.

Beslut i ärendet tas av Länsstyrelsen efter en omfattande prövning där myndigheten väger olika intressen mot varandra.

VKS fattar beslut om att lämna in tillståndsansökan när miljökonsekvensbeskrivningen är färdigställd och för tillfället är deras bedömning att de kommer att lämna in en tillståndsansökan såvida inte fågelinventeringen kommer att visa på något oväntat.

*Mer information fås av Fredrik Sander
VKS Vindkraft Sverige AB
Telefon 0141- 441151
e-post fredrik.sander@vksvind.se
hemsida www.vksvind.se*

En kyrka i Sala kommun?

Västerfärnebo – Fläckebo församling föreslås gå ihop med alla andra församlingar i Sala kommun. Man får då en gemensam kyrkoherde, och ett gemensamt kyrkoråd i Sala som beslutar om all verksamhet.

350 personer har skrivit på namnsamlingen mot förslaget. Frågan engagerar, som jämförelse röstade 330 personer i förra kyrkovalet. Stiftsstyrelsen beslutar i frågan den 20 dec 2012.

Uppdaterad info finns på nätet:

www.svartadalen.nu

Svartådalens Bygdecenter, Salbohedsvägen 1, 733 60 Västerfärnebo, tel 0224 - 74 00 11

Vi sponsrar Svartådalensnytt

Timmerfabriken, Ornnäs
0224 - 743052

VKS Vindkraft Sverige AB
www.vksvind.se

Kristen Gemenskap i Västerfärnebo och Fläckebo
www.kristengemenskap.org

Nestor AB
www.nestor.se

Norbergs Bygghandel AB
www.norbergsbygghandel.se

Svenska Kyrkan i Västerfärnebo och Fläckebo
www.kyrksam.net

... och vad vore Svartådalen utan den ideella arbetskraften!

Redaktion: Eva-Lena Dahlqvist
Grafisk form: Peråke Vikern